

48

სადრობა ზურაბიშვილი

ენთად საქართველოსთვის

ფასიანი პოლიტიკური რეკლამა

„ალიონის“
გამოკითხვა:
ზინ ბახტაძე
საქართველოს
პრეზიდენტი
კითხვაზე სწორი
პასუხის გათვალისწინებით
რესპოდენტი ისარგებლებს ჩვენი უფასო მომსახურებით –
გაზეთში თითო არაკომპლექტური განცხადების ან მილოცვის გამოქვეყნებით

▶▶▶ გვ-3.4

ალიონი

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

გაზეთი გაშრომდა 1931 წლის 5 იანვრიდან

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი. ყოველკვირეული გამოშვება. № 38 (10283) 8 ოქტომბერი 2018 წ. ფასი 60 თეთრი.

მასწავლებელთა დღისადმი მიძღვნილი ბრანდოზული ზეიმი ოჯახებში

ალიონი. 5 ოქტომბერს ოზურგეთში მასწავლებლის დღისადმი მიძღვნილ ბრანდოზულ ღონისძიებას ქალაქ ოზურგეთის №2 საჯარო სკოლა უმასპინძლა. პედაგოგებსა და დამსწრე საზოგადოებას მასწავლებლის პროფესიული დღესასწაული მიულოცეს გურთის გუბერნატორმა ზურაბ ნასარაიამ, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერმა კონსტანტინე შარაშენიძემ, ოზურგეთის საგანმანათლებლო რესურსცენტრის ხელმძღვანელმა ლელა იმედაშვილმა, მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციული მონაწილეობით დაგეგმილი და კომუნიკაციის სამსახურის ხელმძღვანელმა გიორგი იმწკირველმა, მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქონისა და

სახურის ხელმძღვანელმა მარინა ჯაფარიძემ და სხვებმა. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერებათა პროგრამის რაიონული ორგანიზაციის ორგანიზებით მომზადებულ, მსატერული საკონცერტო ნომრებით მდიდარ ღონისძიებას ესწრებოდნენ მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების დირექტორები და პედაგოგები, საკრებულოსა და მერიის წამყვანი სპეციალისტები, საზოგადოებისა და მედიის წარმომადგენლები. ღონისძიების ბოლოს პედაგოგებს გადაეცათ ვიდეოები და ფასიანი საჩუქრები. სრულ მასალას ოზურგეთში მასწავლებელთა დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიების შესახებ გაზეთის შემდეგ ნომერში შემოთავაზებთ.

ნიუსები საკრებულოს სხდომაზე განხილული საკითხების შესახებ

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის 3 ოქტომბრის სხდომის დღის წესრიგში 16 საკითხი იყო შეტანილი, აქედან ხუთი სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების თემაზე. დაწყებული 10-15 წუთში სხდომაზე გამოცხადებულმა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ოთხმა დეპუტატმა დატოვა დარბაზი(!). იმის გამო, რომ უკან რიგებში ვიჯექით და ჩვენამდე მომსწრეებელთა ხმაზე უფრო დეპუტატთა კრძო საუბრების ხმაური აღწევდა, იძულებული ვართ, შემოვთავაზოთ მხოლოდ ნოუსები ამ სხდომაზე განხილული საკითხებიდან. სწორედ ამ ხმაურისა და დეპუტატთა გარკვეული ნაწილის დარბაზში ქცევის დაბალი კულტურის გამო, არ ვართ დაზღვეული უზუსტობებისგან, რისთვისაც მკითხველს წინადაწინ ბოდიშს ვუხდით.

ხუთიდან ოთხი მიღებულია

როგორც უკვე ვთქვით, სხდომაზე სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების თემაზე ხუთი საკითხი განიხილეს. საკრებულოში მიღებული დამატებითი საკანონმდებლო აქტების დასახელებები „სკოლამდელი აღზრდისა და საჯარო დაწესებულებების დირექტორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნების დამტკიცების შესახებ“; სკოლამდელი განათლებისა და სასკოლო მზაობის პროგრამის მომსახურების და დაწესებულების შიდა მონიტორინგისა და შეფასების დამტკიცების შესახებ“; სკოლამდელი აღზრდისა და

განათლების მომსახურების და სასკოლო მზაობის პროგრამის განმახორციელებელი საჯარო დაწესებულების პერსონალისთვის სამსახურებრივი ინსტრუქციების, ქვევისა და უთიკის ნორმების დამტკიცების შესახებ“; სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების მომსახურების და სასკოლო მზაობის პროგრამის განმახორციელებელი საჯარო დაწესებულების პერსონალის პროფესიული სტანდარტების დამტკიცების შესახებ“.

დეპუტატ ლელა საჯაიას წინადადებით, გადაიღო მეხუთე საკითხი „სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების მომსახურების და სასკოლო მზაობის პროგრამის მიწოდების მონიტორინგის, შეფასების და ანგარიშგების სისტემის დამტკიცების შესახებ“.

მშენებლობის სანებართვო მოსაკრებლის ახალი ინსტრუქცია

დეპუტატებმა განიხილეს და მიიწინეს მშენებლობის (გარდა განსაკუთრებული მნიშვნელობის რაღაცეები ან ბირთვული ობიექტების მშენებლობის) სანებართვო მოსაკრებლის შემოღების და სანებართვო მოსაკრებლის გადახდის ახალი ინსტრუქცია.

მოსაკრებლების სრული ჩამონათვალი, ადგილმდებარეობისა და მშენებლობის ტიპის მიხედვით, შეგიძლიათ იხილოთ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ვებ-გვერდზე.

დადგენილების გამოქვეყნების-

ანავე ძალადაკარგულად ცხადდება ამ საკითხზე ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2018 წლის 1 აგვისტოს №42 დადგენილება.

ვლემტრონულ აუტომოტივში გამარჯვების დამატებითი საკრებულოს დამატებითი მოწოდების ახალი ფორმები

სხდომაზე დეპუტატებმა ერთხმად დაუჭირეს მხარი ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ქონების პრივატიზების ელექტრონულ აუქციონში გამარჯვების დამატებითი მოწოდების დასაფუძვლებელი მოწოდების ფორმების დამტკიცებას. ძალადაკარგულად გამოცხადდა ამ

საკითხზე საკრებულოს 2016 წლის 13 მაისის №14 დადგენილება.

ქონების საფუძის საპრივატიზაციო და ძირის საფუძის საფასურები

ამავე სხდომაზე საკრებულოში მიღებული დამატებითი მოწოდების მუნიციპალიტეტის ქონების საფუძის საპრივატიზაციო საფასურისა და ძირის საფუძის საფასურის დადგენის შესახებ“.

დადგენილების მიხედვით, მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული უძრავი და მოძრავი ქონების აუქციონის ფორმით პრივატიზებისას, საწყისი საპრივატიზაციო საფასური განისაზღვრება დამოუკიდებელი აუდიტორის (ექსპერტის)

▶▶▶ გვ-3

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
- შიდა შავ-თეთრი გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
- სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- განსვენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საცალო ფასი: 60 თეთრი, ხელმოწერა: ერთი თვით - 2,40 ლარი, სამი თვით - 7,20 ლარი, 6 თვით -14,40 ლარი, ერთი წლით - 29,60 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუდიონაწარმოები ინახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება. რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას. გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო კომპანია
რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
 nugzarasatiani@rambler.ru
 558 499100
 საინფორმაციო სამსახურის ხელმძღვანელი:
თემურ მარშანიშვილი
 tem52@mail.ru
 599 373515
 კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
 gia_77@mail.ru
 551 576060
 რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ეპისკოპოსის ქ.№3
 ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
 გაზეთი იბეჭდება გამოცემლობა „მერიდიანში“
 მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაინყეთ ყოველი ოჩხაბათი აღიონზე
 «ალიონით»

გურიის გუბერნატორის ადმინისტრაციაში სამოქალაქო უსაფრთხოების უსახეპ იმსჯელებს

გურიის გუბერნატორის ადმინისტრაციაში სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ იმსჯელებს. გასულ ხუთშაბათს, გუბერნატორი ზურაბ ნასარაია, საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის, კრიზისების მართვის დეპარტამენტის სამოქალაქო უსაფრთხოების სამმართველოს წარმომადგენლებს თეიმურაზ მელქაძეს და ილია ხურციძეს შეხვდა. შეხვედრაზე დეტალურად ისაუბრეს, თუ რა უნდა გაკეთდეს მუნიციპალიტეტების მხრიდან სა-

განგებო სიტუაციების დროს, რათა მოხდეს შესაბამისი რეაგირების მოხდენა, ინფორმაციის ოპერატიულად მიღება და რთულ სიტუაციებში სტრატეგიის დასახვა. შეხვედრას ესწრებოდნენ გუბერნატორის მოადგილეები, გიორგი თურმანიძე, ვია ებრალიძე, ქეთევან მოისწრაფეშვილი, სამივე მუნიციპალიტეტის მერების მოადგილეები და საგანგებო სიტუაციების მართვის ადგილობრივი წარმომადგენლები.

სასამართლო პროცესი გადაიდო

ალიონი. 5 ოქტომბერს, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ ქალაქ ოზურგეთის მერიის ყოფილი სამსახურის უფროსის ბესიკ მელუს, ოზურგეთის თემების მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული სამსახურის ყოფილი უფროსის ხათუნა სურგულაძის და განყოფილების ყოფილი უფროსის ქეთევან კვაჭანტირაძის სააპელაციო სარჩელის განხილვა დაიწყო. ისინი თანამდებობებზე აღდგენას ითხოვდნენ. სასამართლო პროცესი გადაიდო. გაზეთი „ალიონი“ ადვოკატ მარიამ ლევიძეს დაუკავშირდა და პროცესის გადადების მიზეზზე სთხოვა მოკლე

კომენტარი: - როგორც იცით ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიამ გაასაჩივრა. ისინი აპელირებენ კონკურსის შედეგების ბათილად ცნობასთან დაკავშირებით. ამიტომ სასამართლომ გაითვალისწინა მოპასუხე მხარის მოთხოვნა, დააკმაყოფილა იგი და საკონკურსო კომისია ჩართო განსახილველ საქმეში მესამე პირად - გვითხრა მარიამ ლევიძემ. მორიგი სასამართლო სხდომა 16 ოქტომბერს გაიმართება.

ლოკუმენტური ფილმი პროვინულ გმირზე

გასულ ხუთშაბათს ეროვნული გმირის ზაზა დამენიას შესახებ დოკუმენტური ფილმის ჩვენება გაიმართა, რომელსაც ზაზა დამენიას ოჯახის წევრები, საჯარო მოხელეები და მოსწავლეები დაესწრნენ. ფილმის რეჟისორია დავით გოგონია, რომელსაც ამავდროულად აღნიშნული დოკუმენტური ფილმის შექმნის იდეა და სცენარიც ეკუთვნის. ფილმი დეტალურად აღწერს საქართველოს არმიის კარალის, ეროვნული გმირის, აფხაზეთისა და ცხინვალის ომების მონაწილე ზაზა დამენიას გმირობის ისტორიას, ამავდროულად წარმოგივლენს უკანასკნელი პერიოდის საქართველოს პოლიტიკურ პროცესებს.

ზაზა დამენია 2002 წელს ჩაირიცხა ვაზიანის მე-11 მექანიზებული მსუბუქი ქვეითი კომანდოს მესამე ასეულში. 2004 წლის აგვისტოში იბრძოდა ცხინვალის მისადგომებთან. 16 აგვისტოს იმ სანგარზე, სადაც ზაზა დამენია იმყოფებოდა, განხორციელდა მძლავრი შეტევა. მოწინააღმდეგე სანგარში ხელფეხების ჩაგდება მოახერხა, მას ზაზა გადაეფარა და საკუთარი სიცოცხლის ფასად თანამებრძოლები დაღუპვისგან იხსნა. ზაზა დამენიას ეროვნული გმირის წოდება მიენიჭა, სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისთვის ბრძოლებში გამოჩენილი მამაცობისა და გამოჩენილი გმირობისათვის.

ბაბა-ბალებს ჯამ-ჭურჭელი უმუშინეს

ალიონი. ოზურგეთის ბაბა-ბალებში ახალი ჭურჭლის შეტანა ეტაპობრივად მიმდინარეობს. ა.ა.ი.პ. „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სკოლა-მღვიმის აღზრდის ცენტრმა“ 12 277 ლარის ღირებულების სხვა და სხვა სახის ჯამ-ჭურჭელი შეიძინა. ა.ა.ი.პ. „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სკოლა-მღვიმის აღზრდის ცენტრის“ დირექტორი, მაკა ჭყონია: „ჭურჭელი შევიძინეთ ბალების მოთხოვნის შესაბამისად. რომელ ბაღშიც რა საჭიროება იყო იმის მიხედვით. ჭურჭელი 43-დან 40-მა ბაღმა მოითხოვა.“ ჭურჭლის გარდა ასევე შეძენილია დეზობარიერები და დეზოტექსტილი, რომელიც სურსათის ეროვნული სააგენტოს ერთ-ერთ მთავარ მოთხოვნას და რეკომენდაციას წარმოადგენს.

„უახლოეს მომავალში ვაპირებთ ავეჯზე ტენდერის გამოცხადებას. ჯერ შევისწავლით ბალების საჭიროებებს ამ მიმართულებით“- გვითხრა ჭყონიამ.

კეტიცია აიკრძალოს სოფელ ლიხაურში მდინარე აჭისწყლის აუზში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება

აიკრძალოს სოფელ ლიხაურში მდინარე აჭისწყლის აუზში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება. მდინარის უნიკალური ლანდშაფტი აქ ბევრ დამსვენებელს იზიდავს როგორც გურიიდან, ისე მთელი საქართველოდან. ზაფხულის განმავლობაში აჭისწყლის ხეობაში ტემპერატურა საგრძნობლად დაბალია ქ. ოზურგეთთან შედარებით. მდინარე აჭისწყალი უზრუნვე-

ლყოფს სოფ. ლიხაურსა და დაბა ანასეულს სასმელი და ტექნიკური წყლით. მდინარე მდიდარია თევზის უნიკალური ჯიშებით: ნაკალულის კალმახი, ქაშაპი, წვერა, ფრიტა და სხვა. ნაკალულის კალმახი საქართველოს წითელი ნუსხით დაცული სახეობაა, რომლის პოპულაციის აღდგენაც სახელმწიფოს გარემოსდაცვითი სტრატეგიის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია. ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, ნათელია, თუ რაოდენ დიდი მნიშვნელობა აქვს მდინარეს ეკოლოგიური და რეკრეაციული თვალსაზრისით. ამ გარემოებების გათვალისწინებით შემამოთებლად მივიჩნევთ მდინარის კალაპოტში ქვიშა-ხრეშის კარიერული წესით მოპოვებას, რაც როგორც გარემოსთვის, ასევე, მოსახლეობისთვის საფრთხეს წარმოქმნის რამდენიმე მიმართულებით: ა) ზიანს აყენებს თევზის წითელი ნუსხით დაცულ სახეობას; ბ) საფრთხეს უქმნის დამცავ ნაგებობებს, რომლებიც მდინარის სანაპიროზე განთავსებულია ინტენსიური წვიმების დროს

კალაპოტიდან გადმოსული მდინარისგან მოსახლეობის დაცვის მიზნით და უმძიმეს მდგომარეობაში ჩააყენებს მოსახლეობას; გ) იწვევს მიწისქვეშა წყლების გაქრობას და, შესაბამისად, მოსახლეობის სასმელი წყლის ჭებში წყლის დაშრობას. ადგილობრივი თვითმართველობის კოდექსის მე-16 მუხლის მე-4 ნაწილი მიუთითებს, რომ „მუნიციპალიტეტი უფლებამოსილია ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული წესით განახორციელოს ღონისძიებები ... ტურიზმის განვითარების, ... გარემოს დაცვის, ... ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნის და სხვა მიზნებით“.

აქედან გამომდინარე, ადგილობრივი თვითმართველობის კოდექსით მონიჭებული უფლებამოსილებების ფარგლებში, გთხოვთ, გამოიყენოთ თქვენს ხელთ არსებული ყველა საშუალება, მათ შორის, გვიმუშავეთ გარემოს დაცვის სამინისტროსთან მდინარე აჭისწყლის აუზში ქვიშა-ხრეშის მოპოვების აკრძალვასთან დაკავშირებით.

ბაბუის სასიმღერო ტრადიციების ერთგულებით

შიძელბა არც კი დაიჯეროთ: ქვედა ბაბუის საჯარო სკოლის მეთაურის მონაწილეობისა და ხარვეზების დასრულების შემდეგ არც ერთი უკეთესი მომხმარებელი არ არსებობდა ამ რაიონში და სხვა-რეალური იწყებდა ხოლმე ამ თუ იმ საკონცერტო ნომრში მონაწილეობისთვის...
ბარემ აქვე შეგახსენებთ, რომ ტერმინი „კრიმინალური“ განმარტებულია, როგორც თავისებური და მიმოქცეული მაღალი ხმა გურულ გურულ სიმღერებში. თუკი ნაუცხათევედ გადავავლებთ თვალს ამ ბიჭუნას მერ სასიმღერო სფეროში მიღწეულ წარმატებებს, თავდაპირველად ვეებ არც კი დაიჯეროთ, რომ ყველა ეს ტიტული ამ ყმწველს ეკუთვნის (!)... თავად განსაჯეთ: არის არაერთი საერთაშორისო ფესტივალი-კონკურსის ლაურეატი და გამარჯვებული.
ბავშვიბიდანვე გამოიჩინა ბაბუის უბნის სასიმღერო ტრადიციებისადმი საშიერი ერთგულებით...
თი თუნდაც ფოლკლორის მე-11

საერთაშორისო ფესტივალის „ოქროსი ღვთაება-2012-ის“ გამარჯვებულის ტიტული რად ღირს...
ანდარესბულიკური ფოლკლორული ფესტივალის „ოქროსი ტადლის“ ლაურეატი და 2012 წ. აქ მოხვედრული ოქროსი ღვთაება; მრავალდარგოვანი ფორმა „ვერისის“ ეფიდი, რესპუბლიკური ფესტივალზე „ჩემი ხატა სამობლო“ მინიჭებული პირველი ადგილი და კიდევ სხვა მრავალი ანალოგიური ტიტული...
ნიჭიერმა ნორმმა შემსრულებელმა ასევე მიიპრო საყოველთაო ყრადღება სხვადასხვა საერთაშორისო სასიმღერო ღონისძიებასა და დღესასწაულებში მონაწილეობით საქვეყნოდაც გაითქვა სახელი... ასევე გახდა საეკლესიო პოლიფონური (მრავალხმოვანი) ფესტივალის უკონკურენტო გამარჯვებული...
როგორც წესი, უადრესად ნიჭიერ ყმწველს ყოველივეს ოქროსი ლაურეატის ტიტულს და „გრან-პრის“ ანიჭებდნენ...
შევირდის ესოდენი წარმატება ძა-

ლიან ასარებს საექვენიდ განთქმულ ლოტბარსა და მომღერალს ტრისტან სისარულიძეს, რომელსაც ფრად ემელება შეგირდის ნიჭიერების და სამომავლო პერსპექტივის არაკლის შემოქმედებით ნიჭიერების შესაქმნად ღიითრამები არ დაიშურეს საექვენიდ განთქმულმა ლოტბარმა მამუკა რუსიძემ და მოსწავლე-ახალგაზრდობის სარეკრაციო დაწესებულებათა განყოფილების უფროსის მადლიერ კობა ბანიჭავიძემ...
ვიდრე არაკლის ვესაუბრებოდი, ბიჭუნამ გონებაში ექსპრომპტად სტროფიც კი აკინდა, რომელიც მისმა უფროსმა დაიკომი დაწამ ჩაიწერა და იმ დღეს ერთგვარი სიამაყითაც კი გავავცინო:
„არაკლი ვარ ბავხელი, არაფენ მყავს მხასვრელი, მიყვარს ფიშტი, შეხსილი და ბაბუას მოძახილი“...
არაერთი საეკლესიო პოლიფონური ფესტივალის ოქროსი ლაურეატი და „გრან-პრის“ არაერთგზის მფლობელი...
სულ ახლანამ კი, კრძიდ, 8 ივლისს, ლანჩხუთში მღებარე ვნახე ნინოშვილის სასტუმროში ჩატარდა „არტგენის“ ფოლკლორული ფესტივალი, რომელშიც მონაწილეობდა ოზურგეთის კულტურის ცენტრთან არსებული ანსამბლი „ვანტანგური“. ანსამბლმა შეასრულა გურული ხალხური სიმღერა „ფერსული“.
ანსამბლის ხელმძღვანელის, აქ უკვე ნახსენები ცნობილი ლოტბარის მამუკა რუსიძის მოუკრიბებელი შეფასებით, ამ ხალხურ სიმღერას თავისებური ელფერი შეჰმატა არაკლის მერ ერთობ შთამბეჭდავად შესრულებულმა კრიმინალმა. გურული სასიმღერო ხელოვნების კორიფედი ადიარებულმა ლოტბარმა სა-

განებოდ გაისინა „საქართველოს ბულბულად“ ადიარებული ჰაძლეტ გონამგილის მერ თავის დროზე სამაგალითოდ მონაყოლი ისტორია, რომელსაც ის თვითონ ჰყვებოდა ხოლმე (სულანათი ჰაძლეტი იყო არამხოლოდ მომღერალი, არამედ უწინარესად, უადრესად განსწავლული და მოაზროვნე პიროვნება... ამასთანავე, ატარებდა ბიოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის საბატო წოდებას)... მის მაგალითზე ბატონი მამუკა თავის რჩეულ შეგირდს ხაზგასმით მოუწოდებს ხოლმე ბევრად სწავლისა და შრომა-გარჯვისაკენ; სხვებსაც სთხოვს ხოლმე მორალურად წაახალისონ მოსწავლის ესოდენი ერთგულება...
აქ ბარემ ისიც უსათუოდ უნდა აღინიშნოს, რომ არაკლიმ სწავლამდე გამოიჩინა თავი, მეტადრე მათემატიკაში (ასევე სხვა საფენებშიც) და ამ დისციპლინაშიც არაერთი ფრადი დაიმსხურა... ერთხელაც კრძიდ გაიტაცა და მოკრივის ხელთიამბებიც მოიგო; იმხანად კონკურსის „გურიის ვირტუოზების“ ნომინანტიც გახდა... ასევე ყრადღება მიიპრო ნომინაციაში „მე ვითხულობ ვეფხისტყაოსანს“...
სასიქალაქო გურული კლასიკის ნოდარ ღვთაძე გურას სიცოცხლის სამოსხლოდ მიიხსენიებდა. დიდი გარბილ ეპიკოსის შიბოლოური სოფელი ბახვი ყოველივეს წარმოადგენდა ღირსეულ შეილთა აკვანს და არწიფთ საბუდარს... ვის არ გააოცებს გურული სიმღერების პოლიფონია, ღირიკა, ოუმბრი.
სწორედ ამ ბიგრფასი საუნჯის ქობია ბატონი ვიორგი ნიკოლაიშვილი (მას შინაურულად თამაზი ჰქვია), რომელსაც, გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას,

სიმღერის სიყვარული ძვალსა და რბილში აქვს გათვადარი.
მან წარჩინებით დაამთავრა გორბერგეთის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკური აღნიშნული 1958 წელს აგრონომის კალიფიკაციით. იგი თითქმის ოთხი ათეული წელიწადია ამ მაღლიან და კურთხეულ საქმეს ემსახურება და ომანი ხალხური სიმღერებით მაღლიერ თანასოფლელებს მხნეობას და მოძველისადმი რწმენას ჰმატებს.
მისი ოცნება პატარაბიდანვე მომღერლობა იყო. 1975 წელს კი დაამთავრა საქართველოს მუსიკალური და ქორეოგრაფიული საზოგადოების იმეამინდელი მხარამის რაიონის გურული სიმღერების აღმდგენი და შემსწავლელი ერთღოული ოთხწლიანი სკოლის სრული კურსი და მიენიჭა გურული სიმღერების ლოტბარის წოდება. „და სოფლის ორღობებში ახლაც ხმობად გაისმის მხარეული „გუნა“, „მრავალყობიერი“, „ხასანგურა“, „კრიმინალური“...
აქ ასევე უსათუოდ უნდა ითქვას ოზურგეთის მუნიციპალურ კულტურის ცენტრთან არსებულ ანსამბლ „ვანტანგურის“ შესახებ, რომელიც თავის დროზე საქვენიდ განთქმული ლოტბარისა და მომღერლის, - ტრისტან სისარულიძის ხელმძღვანელობით ჩამოყალიბდა. ასევე, ანსამბლის; „შვიდაკასა“ და „ადონის“ სასიმღერო- შემოქმედებით მოღვაწეობაზე.
სავაზოთი ფორმატის გათვალისწინებით, აქ უბრინა ანსამბლის სასიმღერო პერსპექტივაზე საუბარი სამერმისოდ გადავდით და ნიჭიერი ყმწველის შემოქმედებით აღმასვლას დავლოლოთ...

ნუბრი ბახხელი.

როგორ „მოვატყუოთ“ კიბო?

ნობელის პრემიის ლაურეატების აღმოჩენის განმარტება 100 და 500 სიტყვით

ვეიმს ალისონისა და ტასუკუ ხონ-ძიოს მიერ შემუშავებულმა მკურნალობის მეთოდიკამ „ძირე-უღად შეცვალა კიბოთი დაავადებული რამდენიმე ვეკუფის პაციენტებისადმი მიდგომა“ – ნათქვამია ნობელისტთა კომიტეტის გადაწყვეტილებაში. რაში მღლომარეობს ამ აღმოჩენის არსი?
ნობელის პრემია მედიცინის დარგში მიიღეს ამერიკელმა ვეიმს ალისონმა და იაპონელმა ტასუკუ ხონ-ძიომ სიმსივნურ დაავადებათა იმუნოთერაპიაში თ-უჯერედის გამოყენებით რევოლუციური მეთოდიკის შემუშავებისათვის.

ნობელისტთა კომიტეტის გადაწყვეტილებაში ხაზგასმულია, რომ „ამ ორნი ლაურეატის ეპოქალური აღმოჩენა გახდა კიბოსთან ჩვენი ბრძოლის გადატრიალების პუნქტი“.
BBC-ის რუსეთის სამსახური მოკლედ (100 სიტყვა) და რამდენადმე დაწვრილებით (500 სიტყვა) განმარტავს ამ რევოლუციური აღმოჩენის არსს.

ისტორია 100 სიტყვაში კიბოს მოტყუება
ჩვეულებრივ ჩვენი იმუნური სისტემა ორგანიზმში თავისთავად ეძებს მუტირებული უჯრედების მოძრაობის ადგილს და არდევს მათ, არ აძლევის გამრავლების საშუალებას. მაგრამ კიბოს უჯრედებმა ხანის ამ ბუნებრივი დაცვის გადალახვის ხერხი, რაც სწრაფი ზრდის შესაძლებლობას იძლევა, კიბოს მრავალი სახეობა აკეთებს ამას, აქტივირებული მექანიზმით ჩვეულებრივ „აწყნარებს“ ან „აძუხრუტებს“ იმუნურ უჯრედებს შეტყვის შემდეგ. აქედან გამომდინარე, ჯანმრთელ ორგანიზმში რეგულირდება ძალი და იმუნური პასუხის ხანგრძლივობა.
ალისონმა და ხონძიომ ისწავლეს

კიბოს უჯრედების „მოტყუება“ და არ მისცეს მათ იმუნური რეაქციის ბლოკირების საშუალება. ამან გამოიწვია თერაპიაში ნამდვილი რევოლუცია და ახალი კლასის სამკურნალო პრეპარატების დანერგვა.
ვერჯერობით ამ წამლებს აქვთ არც ისე მცირე გვერდითი მოვლენები, მაგრამ მათ დამატაციკის თავიანთი ეფექტურობა ონკოლოგია-სთან ბრძოლაში. ზოგჯერ ხერხდება გვიან სტატიაში მყოფი ისეთი პაციენტების გადარჩენა, რომლებიც ადრე მკურნალობას არ ექვემდებარებოდნენ.

ისტორია 500 სიტყვაში „მუხრუჭების რემონტი“
იმის შესახებ, რომ კიბოსთან ბრძოლაში შეიძლება მობილიზდეს თვით პაციენტების იმუნოტეტი, მეცნიერები პირველად ვერ კიდევ 100 წელზე მეტი ხნის წინათ დაფიქრდნენ, მაგრამ ნამდვილი გარდევვა ამ სფეროში მხოლოდ 1990-იან წლებში მოხდა.
ამერიკელმა ვეიმს ალისონმა გახსნა ე. წ. იმუნური მაკინტროლებული წერტილები (იიწ) – ჩვენი იმუნოტეტის დამუხრუჭებელი ბუნებრივი მექანიზმი, იგი „აშშვიდებს“ თელიმფოციდებს, რომლებიც პასუხისმგებელია სხვადასხვა მუტირებული უჯრედის მუშაობასა და განადგურებაზე.
თუ ეს მექანიზმი დარღვეულია, მაშინ ორგანიზმი იწყებს თვითდაზღას, მასში ჯანსაღი ქსოვილების განადგურებით, ასე ხდება, მაგალითად, აუტოიმუნური დაავადებებისას.
მეცნიერთა რამდენიმე ვეკუფი მაშინვე ჩაეჭიდა ამ პერსპექტივას: „მუხრუჭების რემონტი“ გამოიყენებულ იქნა დიაბეტის, რემატოიდიული ართრიდის, გაფანტული სკლეროზისა

და სხვა დაავადებების წინააღმდეგ.
თვით ალისონი დაკავდა ამ საქმით. მან მოსინჯა გამოერთო ეს ბუნებრივი მაბლოკირებელი მექანიზმი კიბოთი დაავადებულ თავებში – და მიღწია შთაბეჭდავ შედეგებს. უჯრედებში არ დაქვეითებულა იმუნოტეტი და ორგანიზმი კიბოს ებრძოდა რამდენადმე ეფექტურად.
ამის პარალელურად 1992 წლიდან ტასუკუ ხონძიომ გახსნა იიწ-ის სხვა ტიპი, რომელიც მუშაობს იმავე პრინციპით, მაგრამ რამდენადმე განსხვავებული მეთოდით. იაპონელი პროფესორის კვლევას საფუძვლად დაედო ასევე იმუნოთერაპიის რამდენიმე მეთოდიკა.
მიუხედავად საკმაოდ ძლიერი გვერდითი მოვლენებისა, იიწ-ის დამუხრუჭებელმა პრეპარატებმა არგენეს თავისი ეფექტურობა ფილტვის, თირკმლების კიბოს და მელანომას წინააღმდეგ ბრძოლაში.
სან ხონძე, რომელსაც ძალიან უყვარს გოლფის თამაში, ყვება ერთ ისტორიას: ერთხელ გოლფის კლუბში მასთან მივიდა მამაკაცი და უთხრა, რომ დაავადებულია კიბოთი. „მან

მადლობა გადამიხადა იმისთვის, რომ ხელახლა შეუძლია გოლფის თამაში, – იგონებს იაპონელი პროფესორი, – ეს იყო ნამდვილი ბედნიერება. ასეთი სამადლობელი ჩემთვის ყველა ჯილოზე მნიშვნელოვანია“.
ამჟამად ვეიმს ალისონი ხელმძღვანელობს კიბის წინააღმდეგ ბრძოლის იმუნოლოგიურ განყოფილებას ტენესის უნივერსიტეტში. ტასუკო ხონძეს კი უჭირავს იმუნოლოგის პროფესორის პოსტი კიეტოს უნივერსიტეტში.
მათი კვლევების საფუძველზე შემოთავაზებული მეთოდიკით დამზადებულ პრეპარატებს წარმატებით იყენებენ ავადმყოფები კიბოს წინააღმდეგ.
და კიდევ ბევრი წამალი გადის კლინიკურ გამოცდას და ხელისწყველში გახდება უახლოეს წლებში.
„ვერ კიდევ 10 წლის წინათ მეტასტიზებული მეღანომა იყო პრაქტიკულად განუღწერებელი. ახლა, ალისონისა და ხონძეს აღმოჩენების წყალობით, პაციენტებს აქვთ რეალური იმედი. ყოველი მეხამე პაციენტი აჩვენებს იმუნოთერაპიით ვაღ-

ამდელ გაუმჯობესებულ შედეგებს, ხოლო რამდენიმე საკვებით განიკურნა“, – მოჰყავს რეიტერის სააგენტოს პროფესორ ჩარლი სუნტონის, კიბოს წინააღმდეგ ბრძოლის ბრიტანული ორგანიზაციის **Cancer Research UK**-ის მთავარი ექიმის ციტატა.
„ამოქალაქური კვლევა“
ალისონის ყოფილმა კოლეგამ სერხო კესადამ, ამჟამად ლონდონის უნივერსიტეტის პროფესორმა, ნახა ნობელის ლაურეატების დაჯილდოების ცერემონია ლაბორატორიის სხვა თანამშრომლებთან ერთად, რომლებიც შეკრებილი იყვნენ ნიუ-იორკში ონკოლოგიურ კონფერენციაზე.
„ალისონისა და ხონძეს სამუშაოები იმდენად ეპოქალური იყო, რომ მრავალი უკვე დიდი ხანი ელოდა, ბოლოს და ბოლოს როდის მიიღებდნენ ეს მეკვლევარები ნობელს“, – ამბობს ის.
ეს თერაპია ყველას არ შეეღის, მაგრამ მან უკვე მრავალი სიცოცხლე იხსნა, – ასკენის მანჩესტერის უნივერსიტეტის პროფესორი დენ დივისი, – მთავარია ის, რომ მან მოახდინა რევოლუცია ჩვენს გონებაში, როგორ შეიძლება დავამუხრუჭოთ, ან პირიქით გავააქტიუროთ იმუნური სისტემა სიმსივნური და სხვა დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლაში“.
„მე ვფიქრობ, რომ ეს მხოლოდ ევერესტის მწვერვალია. მრავალი წამალი (ამ პროცესით დამზადებული), ჩვენ ვერ კიდევ გამოსაცდელი გვაქვს“, – ასკენის ის.
მოამზადა **თამაზ ბარშანიშვილი**.
წყარო: **BBC News**-ის რუსეთის სამსახური.

გურიის სამთავროს უსკალა რუსეთის იმპერიის შებენიერებაში

საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის პროფესორმა, ისტორიის მეცნიერებთა დოქტორმა **ვანტანგ გურიელმა** გამოსცა საქართველოს ახალი ისტორიის (1801-1918 წ.წ.) ოთხტომეულის პირველი ორი ტომი, სადაც მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს გურიის მხარის ისტორიას.

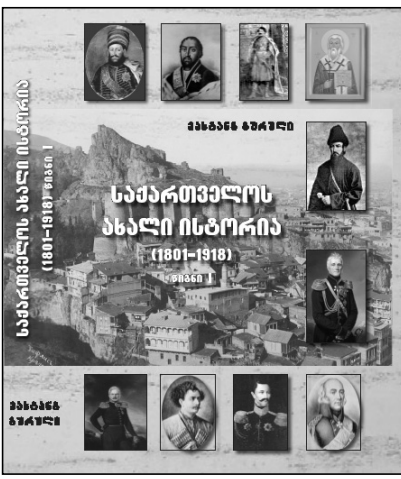
წიგნი განკუთვნილია ისტორიის სპეციალობისა და ზოგადად ჰუმანიტარული მიმართულების სტუდენტებისთვის და მკითხველთა ფართო წრისათვის. იგი გამომცემლობა „მერიდიანში“ დაიბეჭდა. გაზეთი „ალიონი“ ექსკლუზიური უფლებით იწყებს აღნიშნული წიგნიდან ცალკეული თავების გამოქვეყნებას.

XVIII საუკუნის მიწურულისა და XIX საუკუნის დამდეგისათვის დასავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე არსებობდა **იმერეთის სამეფო, სამეგრელოს სამთავრო, გურიის სამთავრო, აფხაზეთის სამთავრო, სვანეთის სამთავრო.** დღეისათვის იმერეთის მეფე სამეგრელოს, გურიის, აფხაზეთისა და სვანეთის სამთავროების უზენაეს ხელისუფლებად – მონარქად ითვლებოდა, თუმცა პრაქტიკულად სამთავროები იმერეთის მეფეს არ ემორჩილებოდნენ და თავიანთ დამოუკიდებელ განაგებდნენ თავიანთ სამთავროებს. იმერეთის სამეფოსა და სამთავროებს შორის ვითარება ხშირად იძინებდა იმავედ, რომ საქმე იმავედ მიდობდა. ერთმანეთს მამართ პრეტენზიები განწინა სამთავროებს. ტერიტორიული დედა ვერ მოგვარდა სამეგრელოსა და გურიის, სამეგრელოსა და აფხაზეთის მთავრებს შორის. ცოტა მოგვიანებით ასეთივე კონფლიქტი დაიწყო იმერეთის სამეფოსა და სამეგრელოს სამთავროს შორის. იმერეთის სამეფოს, სამეგრელოს, გურიისა და აფხაზეთის სამთავროებს შორის არსებულ დაპირისპირებას კარგად იყენებდა რუსეთი.

გურიის სამთავროს უსკალა რუსეთის იმპერიის შებენიერებაში

გურიის სამთავრო დღეისათვის იმერეთის სამეფოში შედიოდა და იმერეთის მეფე სამთავროს უძღვებოდა სხლისსა და სხვისა. მუხტყავად ამისა, გურიის მთავრები ხშირად ეწეოდნენ იმერეთის მეფის, თუმცა სოლომონ II-ისა და გურიის მთავრების ურთიერთობა ისე არ დაძაბდა, როგორც სოლომონ II-ისა და გრიგოლ დედანიასა.

1. **გურიის სამთავრო XVIII საუკუნის ბოლოს და XIX საუკუნის დამდეგს.** XVIII საუკუნის მიწურული და XIX საუკუნის დამდეგს გურიის სამთავროში ძლიერი მნიშვნელობით აღნიშნა. 1792 წელს გარდაიცვალა მთავარი **სვიმონ III**

“შეგრძობა და კრება ვქნით და ტყვის სყიდვა გადავივადე.“

კახისორი გურიელმა კრების დადგენილება დიდი სისასტიკით გაატარა ცხოვრებაში.

ტყვის მსყიდველებს საგაროდ წავიდნენ კოცონზე, არ იძებნენ არც დღევაროვანსა და არც მდამოს. კახისორი გურიელმა აღკვეთა მთავრის მოხელეთა თეთრეობა.

2. გურიის სამთავროს შესვლა რუსეთის იმპერიის ქვეშევრდობაში.

კახისორი გურიელს განსაკუთრებული ძნელებიან ფაშს მოუხდა სამთავროს მართვა. სამეგრელოს სამთავროსა და იმერეთის სამეფოს რუსეთის იმპერიის ქვეშევრდობაში შესვლის შემდეგ ოსმალეთი ყოველწლიურად ცდილობდა, გურიის სამთავრო რუსეთის გავლენის სფეროდ არ ქვეყლიყო. ოსმალეთი კარგად იყენებდა სამთავროში მიმდინარე მნიშვნელობას. არ ცხრებოდა კახისორის მერ ტახტიდან გადაყენებული ვანტანგ გურიელი. ვანტანგი თავისი მცირეწლოვანი ძმის, **ლევანის**, მურვე იყო. ლევან გურიელი სრულწლოვანი ვანტანგის მამული არ დაუბრუნა. ძეგს შორის დაუნდობელი ბრძოლა დაიწყო. ვანტანგმა ლევანის აზნაური **ბერყვანი** შეგუვლანა, რომელმაც აჭარადან რაზმი გადმოიყვანა და ლევანის მამული აიხრათ. ამის შემდეგ ვანტანგმა საჯავახოს თემში ლაშქარი შეკრიბა და ლევანს მთელი მამული წაართვა. კახისორი და ლევანმა მოლაპარაკება და ვანტანგის შეპყრობა მოახერხეს. ვანტანგ გურიელს სოლომონ II გამოესარჩლა და კახისორი იძულებული გახდა მას ციხიდან გაეთავისუფლებინა. ვან-

ტანგი ახალციხეში გაიქცა. კახისორი და ახალციხის ფაშა **სელიმ ხანმა** ვანტანგის შეპყრობის, მაგრამ 1804 წლის დასაწყისში პავლე ციციანოვისა და სოლომონ II-ის თხოვნის შემდეგ სელიმმა ვანტანგი გაათავისუფლა. ვანტანგ გურიელი ვერ თბილისში ციციანოვს ეხლა, ხოლო შემდეგ – სოლომონ II-ს. იმერეთის მეფე კახისორი გურიელი აძულა, ვანტანგისათვის საბატონ-იმეფილი ყმა-მამული მიეცა.

რუსეთის იმპერიის ქვეშევრდობაში შესვლის თაობაზე სოლომონ II-სა და პავლე ციციანოვს შორის ხანგრძლივი მოლაპარაკების პროცესში იმერეთის მეფე თხოვდა, რომ **რუსეთს სამეგრელოსა და გურიის მთავრები იმერეთის მეფის ქვეშევრდობაში** რუსეთის იმპერიის ქვეშევრდობაში **შესვლა იმერეთის სამეფოსთან დამოუკიდებლად არ მომხდარიყო.** სოლომონ II-მ ციციანოვს განუცხადა: „გურია დამოკიდებული არს იმერეთს ზედა.“ ციციანოვს მეფის განცხადების თავის სასარგებლოდ გამოყენება სცადა. რუსეთის ხელისუფლებას საქმე მთავრის ტახტისათვის მებრძობს ვანტანგ გურიელმა გაუფაძელა.

1804 წლის 3 იანვარს ვანტანგ გურიელს წერილი მიწერა ციციანოვს და რუსეთის ქვეშევრდობაში მიღება თხოვდა. მთავრის ტახტის მძებელი წერდა: „შვი ზღვის ნაგმისადგომების (სეფა, გრიგოლეთი) მფლობელი თავადი ნაკამბეჭი მე მქმნობან და თუ რუსეთი ამ ნაგმისადგომებს შეძენს, დიდ სარგებლობას ნახავს. იმხანად თავადი ნაკამბეჭი მართლაც ვანტანგ გურიელს უჭერდნენ მხარს. ამის მიზეზი კი ის იყო, რომ კახისორი გურიელი ცოლს, ნაკამბის ქალს, გაყვანა და გურიის ერისთავთა საჯავახოს შტოს დაუმოყვრდა – ცოლად შეირთო კახისორი ერისთავის ასული **ელისაბედი.** ცხადია, ვანტანგ გურიელსა და თავად ნაკამბეჭს უფლება არ ჰქონდათ სამთავროს სახელით რუსეთის ხელისუფლებისათვის ქვეშევრდობაში შესვლა თხოვით, მაგრამ ციციანოვი შექმნილ ვითარებაში ამას ყურადღებას არ აქცევდა. მართალია, საქართველოს მთავარსარდალს საქმისათვის მსჯელობა არ მოეცა, მაგრამ ვანტანგ გურიელისა და თავად ნაკამბეჭისათვის უარც არ უთქვამს და მათი წერილც თავისთან დაიტოვა.

კახისორი გურიელი მიხვდა, რომ გურიის სამთავროს რუსეთის ქვეშევრდობაში შესვლა შეიძლებოდა მის გარეშე გადასწავთიყო. ამიტომ იყო, რომ კახისორი მთავრის, **მამა V გურიელის**, სახელით ოფიციალურად ითხოვა რუსეთის იმპერიის ქვეშევრდობაში შესვლა. ეს თხოვნა ციციანოვს კარგად გამოეცნა და **1804 წლის 25 აპრილს სოფელ ელანაურში** რუსეთის იმპერიის ქვეშევრდობაში მთავრისა და რუსეთის იმპერიის **სამეფოს წინააღმდეგ** დაკავშირებით გაფორმებული **დეკრეტის** მიხედვით, გურიის სამთავრო, როგორც იმერეთის სამეფოს ნაწილი, რუსეთის იმპერიის ქვეშევრდობაში შესულად გამოცხადდა. ციციანოვმა ელანაურის მოლაპარაკებაზე პირდაპირ განაცხადა: გურიის სამთავრო იმერეთის სამეფოს ნაწილია, რის გამოც მასთან ცალკე აქტის გაფორმება საჭირო აღარ არისო. 1804 წლის 29 მაისს ციციანოვმა მამა V გურიელს ოფიციალურად აცნობა, რომ გურიის სამთავრო, როგორც იმერეთის სამეფოს ნაწილი, რუსეთის იმპერიის ქვეშევრდობაში იყო შესული.

გურიის სამთავროს შესვლა რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში, როგორც ზემოთ აღნიშნულ ვანტანგ გურიელი ცალკე აქტით არ გაფორმებულა და ეს საკითხი გურიის ხელისუფლებასთან (მთავარ მამა V გურიელთან, სამთავროს ფაქტობრივ გამგებელ კახისორი გურიელთან) არ შეთანხმებულა, რაც შემდეგში ვითარების გათვალისწინებით მიზეზად იქცა. გურიის მთავარი აცხადებდა, რომ სამთავროს დამოკიდებულება იმერეთის სამეფოზე ძალადობრივი იყო. ამის გამო იგი მიიჩნევდა, რომ **რუსეთის იმპერატორს არ შეეძლო, გურია ქვეშევრდობაში მიღებულად ჩათვალიყო.**

გურიის სამთავროს ქვეშევრდობაში მიღება რუსეთის სამხრატორი კარმა შექმნილ ვითარებაში ნაქართველად გადაწყვიტა ქვეშევრდობაში მიღება ორიველი თვალსაზრისით გაუმართავი იყო, რაც გურიის მთავრის სამართლიან უწყალოდ უყურებდას იმერეთის ქვეშევრდობაში შესვლა მოვანებოთ მთავრე მოხდა.

(თავი VIII. იმერეთის სამეფოს, სამეგრელოს, გურიის, აფხაზეთისა და სვანეთის

სამთავროების შესვლა რუსეთის იმპერიის ქვეშევრდობაში (1803-1810 წ.წ.) გვ. 167, 185-187)

(ბაზრამაღმობა იმენმა)

ვაშნარში არქეოლოგიური სამუშაოები მიმდინარეობს

მერაბ ძეგლაძე: - ეს ძეგლი რომ ჰქონდა მსოფლიოს ნებისმირ ქვეყანას, მას ხელისუფლებამ დადებდა. მეოთხე საუკუნის ასეთი ძეგლი იშვიათია და ის გამოსაკვლეო და მისახვია. გურია-ვაშნარის მეთოხე საუკუნით დათარიღებულ ნაქალაქეზე არქეოლოგიური-განმარტებითი სამუშაოები მიმდინარეობს. სამუშაოებს აწარმოებს არქეოლოგიური ექსპედიცია ბატონების ვაჟა სადრახისა და მერაბ ძეგლაძის ხელმძღვანელობით. არქეოლოგებს გვერდით უდგას სოფლის მოსახლეობა, გურია-ნოელი დავით კვაჭანტირაძის თქმით, სოფელი მხად მათი არქეოლოგიური სამუშაოები ჩაიშორდა მათ მოხალისე იმეფონ.

სამუშაოები მიმდინარეობს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერაბ ბატონის კონსტანტინე შარაშენიძე. მან მაქსიმალური დახმარება აღუთქვა მკვლევარებს:

კონსტანტინე შარაშენიძე: „- ვაშნარის ნაქალაქი არის უნიკალური ისტორიული ძეგლი, რომელსაც საქართველოში ახალი არსებობდა. მიმდინარეობს სამუშაოები უფრო მეტი უნდა იცოდეს ვაშნარის ისტორიისა და უნიკალურობის შესახებ. ჩვენ მხად ვართ სამუშაოების სრულყოფილად ჩატარებისთვის მაქსიმალური რესურსი გამოიყენოთ, ვეცდებით მოვიპოვოთ პერიტების შემოსაზღვრას“. პროფესორებმა, ბატონებმა ვაჟა და მერაბ ძეგლაძის მნიშვნელობასა და

მეგობრობაზე გვესაუბრებან.

ვაჟა სადრახი, არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, ტერნოკური უნივერსიტეტის პროფესორი: -1949 წლიდან, ამ ტერიტორიაზე ჩაის ფაბრიკის მშენებლობისას დაზინდა უნიკალური ისტორიული ძეგლი. ფაქტობრივად, ნაქალაქი, რომლის სადარი დასავლეთ საქართველოში არ არსებობს. მას თავისი მნიშვნელობით ციხეოვანი უახლოვდება.

გერმანე ვიბეგიშვილის ხელმძღვანელობით ჩატარდა არქეოლოგიური ექსპედიცია და აღმოჩნდა მარტივი-ვიშნარის ნაქალაქის საპატრიარქოლი გამართული განსაკვეთებული, ნაგებობა ორმაგი კედლით და 20 მეტრის სიგრძის სამხაიანი ბაზილიკა, რაც დასტურებს, რომ ეს ტერიტორია მძაფრი ნაქალაქის ნაშთია.

პირველად ეს ტერიტორია დათვალიერა დიუბუა დე მონტრომ, მან ეს მიიჩნია პეტრადატურის ტაძრად. შემდეგ დიმიტრი ბაქრაძემ ბაზილიკა აუხად ჩათვალა, თუმცა ვალუანის მატეა ყურადღებას, 1972 წელს ბათუმის ექსპედიცია მოუხად.

ნაქალაქი მეთოხე საუკუნით თარიღდება, ამ დროს რომის იმპერიაში, ბიზანტიაში ცხადდება ოფიციალურ რელიგიად, სირია-პალესტინაში იწყება სამონასტრო ცხოვრება და უცნაურია, რომ ამ დროულად აქც იწყება ეს პროცესები.

თითქოს ამას ხსნის დიუბუა დე მონტრომ ინფორმაცია, რომლის მიხედვით, ნაქალაქის გალავნის გარეთ, ერთ უბანში ცხოვრობდნენ ურები ანუ გერაგოლა დასაბირა, რომელიც აგრცლებდა ქრისტიანობას. სხვაგვარად აქ უზარმაზარი ბაზილიკისა და მარტივი ფორმის არსებობა აუხსენია, რომლის ანალოგი ჩვენ საქართველოში არ გვაქვს. მარტივი ფორმის რამდენიმე ნეშტი დადასტურებს 1949 წელს. ისწარმოვდგენდა 4-5 მეტრ ორსართულიან ნაგებობას, კვარცხლბევით და ამოსაყლით. ქალაქის გალავანი აქედან 200 მეტრმა, რომელიც მე-6 საუკუნეში შეამტრეს და გააქროს გალავნის კოშკები, გალავნის შგნით გაკეთეს ციხეოვანი. ახლა მიმდინარეობს განმარტებითი სამუშაოები, დაფიქსირდება ყველა კოორდინატი და სტატისტიკური გათხრები დაიწყება.

გრანდიოზული ნაქალაქია, რომლის შესწავლას სჭირდება სოლიდური ფინანსები, რასაც ცალკეული სტუქტურები ვერ შეძლებენ. საჭიროა თანხის მოძიება. აუცილებელია შემოიღოს უკვე გაკეთებული შესაწარმებელი. ეს ალბათ არის რეგიონის შესადგებლობაში, წინააღმდეგ შემთხვევაში ხდება ძეგლის დაზინება.

მერაბ ძეგლაძე, არქეოლოგი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი: - 1992 წელს ბატონ ვაქსთან ერთად დავარსეთ „გურიის მუდმივმოქმედი არქეოლოგიური ექსპედიცია“. ესწავლობთ გურიის არქეოლოგიურ ძეგლებს. მათ შორის გამოირჩევილია ვაშნარის ნაქალაქის უნიკალური ძეგლი, საქართველოში იშვიათია ასეთი ძეგლი. ეს უდიდესი ნაქალაქია.

კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოს დაფინანსებით ჩვენ ვასრულებთ ძეგლის გასუფთავების სამუშაოს მისი წარმოქმნისათვის. საწმენდი, ვაშნარი, რომელიც ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ერთ-ერთი თვალსაჩინო ძეგლია, არ არის სათანადოდ მოვლული.

ჩვენი მთავარი მიზანია გავაცოცხლოთ ნაქალაქის საკითხი, ტაძრის კონსტრუქცია წარმოვიჩინოთ, ამას სჭირდება სერიოზული მიდგომა, პირველ რიგში გურიის ხელისუფლებისა და მოსახლეობის მხრიდან. ეს ძეგლი რომ ჰქონდა მსოფლიოს ნებისმირ ქვეყანას, მას ხელის-

ვულზე დადებდა. მეოთხე საუკუნის ასეთი ძეგლი იშვიათია და ის გამოსაკვლეოა.

ესე მანე ვაგაკეთოთ აქვარად, რომ საქართველოში ჩვენ არ დავდივარ, დავულო, შემოღობოლი იყოს. სოფელი გვივდგას გვერდით. ეს მართო გურია არ არის, ეს საქართველოა, კოლხეთი, შავიზღვისპირეთი, ნატანები... ძალიან ფართო კუთხით შეიძლება დანახო პატარა სოფლის ამ დიდი ძეგლის წარსული.

სამუშაოებისას გამოჩნდა ახალი დეტალები, ძეგლის სრულად შესწავლას სჭირდება შრომა, დრო, ფინანსები.

ძეგლი საინტერესოა ტურიზმის თვალსაზრისითაც. მგონია, რომ ეს ნაქალაქი, სკვადუმისა და ნატანების სერიოზული მდებარე, შეუერთდება ნატანების იმ სტურქტურას, რომელიც ჩადის ზღვაში. ადრე აქ ნაგები ამოდიდა ზღვიდან. შეიძლება ტურისტული მარშრუტის მოწყობა. შეიძლება აქედან ნატანების ზღვაში მისვლა, საგანმანათლებლო კულტურული დასასვენებელი ცენტრის შექმნა. აქ შეიძლება კონსტრუქციის დადგმა, გარშემო სამთხვა. ჩვენ ვვცვირს ასეთი სერა, სამთხეს ხან ვვოვოვოვოვო ვექვკვოვო ხოლმე გურიისათვის, სოფლისათვის იქნება ძალიან კარგი მოვლენა აქ ცენტრის შექმნა.

მერაბ ვიტყვებ, რომ ეს კომპლექსი შეუერთდება შავიზღვისპირეთის კომპლექსს და ეს იქნება სამეცნიერო-ტურისტული ცენტრი.

ეკოკლუბები დაემობრდნენ

დაბა ნარუჯის საჯარო სკოლის ეკოკლუბი „Nature“-ს წევრები, ოზურგეთის 170 წლის №1 საჯარო სკოლას ესტუმრნენ, მიზანი ამ შეხვედრის სკოლების დამკვიდრება, გამოცდილების გაზიარება, ნიკო კეცხოველის სასკოლო პრემია 2019-ში ჩართვა გახლდათ. დაბა ნარუჯის საჯარო სკოლის ეკოკლუბის ხელმძღვანელმა და ეკოსპიკერმა საინტერესოდ მიაწოდა მეგობრებს ინფორმაცია ნიკო კეცხოველის სასკოლო პრემიის შესახებ. ყურადღება გაამახვილეს იმ ძირითად მიმართულებებზე და განსახორციელებელ აქტივობებზე რაც გარემოსდაცვით მუშაობას და მზრუნველ დამოკიდებულებას ითვალისწინებს. მოსწავლეებმა ერთად იმსჯელეს ეკოლოგიური პრობლემებზე, რაც დღეს ყველას აწუხებს, დასახეს გეგმა ერთად განსახორციელებელი

აქტივობებისა, დაბა ნარუჯის საჯარო სკოლის ეკოკლუბის სამოქმედო მიზანია ხელი შეუწყოს სხვა სკოლების ჩართვას ნიკო კეცხოველის სასკოლო პრემიის მოსაპოვებლად გამოცხადებულ კონკურსში, სასიხარულოა, რომ ოზურგეთის 1 საჯარო სკოლის „ეკოკლუბ ოლიმპოს“ სახით გურიის რეგიონს კიდევ ერთი გარემოზე მზრუნველი და ბუნებაზე უზომოდ შეფერული ეკოკლუბი შეემატა, რომელსაც სათავეში გეოგრაფიის პედაგოგი სკოლის დირექტორი მათ თავართქილაძე ჩაუდგა. დაბა ნარუჯის საჯარო სკოლის ეკოკლუბის წევრებმა ოზურგეთის 1 საჯარო სკოლის ასლადშექმნილ ეკოკლუბის წევრებს წარმატებები უსურვეს და საჩუქრად „ჩემი მიზნების წიგნი“, „მეტყვევის დღიური“ და „ნიკო კეცხოველის სასკოლო პრემიის პლაკატი“ გადასცეს.

გურამ ქავჭავაძეს იმედი აქვს, რომ მაღე „ქუხნიდან“ ოღაში გადაინაცვლებს

პაპარაცი ნამდვილად არ ვარ, მაგრამ ზოგჯერ მქონია ისეთი შემთხვევა, ტიპური მომწონება და შეუკითხავად, უნებართვოდ გადავიღო. ასე მოხდა ამ ფოტოს შემთხვევაშიც – 3 ოქტომბერს, როდესაც მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული შენობიდან გამოვედი, „ზებრა“ გადმოვკვეთე და კულტურისა და დასვენების პარკთან ოთხმოც წელს მიტანებულ, კარგად გამოწკაპილ, საოცრად მკვირცხლ, სანდომიანი სახის კაცს გადავაწყვიდი, ახალგაზრდებს ეხუძებოდა რაღაცას.

– გურამი ვარ, ქავჭავაძე, ლიხაურელი, ყოფილი ფეხბურთელი, მორბენალი და მოძღვრალი – სხაპასხუბით გამეცნო და აქეთ მკითხა, რატომ გადავიღე, თქვენ ვინ ბრძანდებითო?
 ვუთხარი, ვინც ვიყავი. სოციალურ სამსახურში მდილია, მუნიციპალიტეტის მერიიდან გამოეშვათ, ოჯახის სარეიტინგო ქულის შესახებ ცნობის ასაღებად.
 „სოციალურ დახმარების აღების პრობლემა არ მაქვს. სარეიტინგო ქულის შესახებ ცნობა მერიაში მომიხოვეს. საქმე ისაა, რომ შარშან ოღა დამეწვა და მიუღი ოჯახი – ვაჟი, რძალი, ორი შვილიშვილი და მე დღემდე „ქუხნაში“ ვართ შენიხრული. სახურავი ცოტა ხნის წინ გამომიყვეს, ახლა საშენ მასალაზე – ბლოკსა და კოჭებზე ვითხოვე დახმარება. მერთან შევედი პირდაპირ, შეპირდა, ააშენებს ღებრით, კაცია და იმედი მაქვს სიტყვას არ გატყენს. თუ ამ შემთხვევაზე „ქუხნიდან“ ოღაში გადავინაცვლე, დავირეკავ და მესტუმრე, თუ ისე მოხდა, რომ ვერ შევედი, მაშინ შენი სტუმარი ვიქნები.“ – ტელეფონის ნომერი მიხეობა, ხელი მაგრად ჩამომართვა და ხალისიანად დამეშუქვია.
თამარ მარგანიშვილი

ლიხაურელები გურიის რეგიონალური სამოყვარულო ლიგის გამარჯვებულნი

ალიონი. ერთ თვეზე მეტია მიმდინარეობდა გურიის რეგიონალური სამოყვარულო ლიგის ჩემპიონატი ფეხბურთში, რომელშიც მონაწილეობდნენ: ლიხაურის, ბახვის გუნდები (ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი); „ცაქურა“ (ლანჩხუთი); „გაგური“; „საჭამიასური“ (ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი).
 ლიხაურელების სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მათ ყველა მატჩის (10 შეხვედრა) მოგება შეძლეს, ბოლო ტურის გადამწყვეტ ბრძოლაში ლანჩხუთში „ცაქურას“ (5:1) სძლიეს და ჩემპიონები გახდნენ. „ცაქურა“ 22 ქულით მე-2 ადგილზეა. მე-3 საპრიზო ადგილზე ბახვის გუნდი გავიდა, რომელმაც ბოლო ტურში კონკრეტის გუნდს 3:0 სძლია. ბახველებმა 16 ქულა მოაგროვეს.
 უნდა აღინიშნოს, რომ ლიხაურელებს კვერდით ედგა სოფლის ადმინისტრაციული ერთეულის წარმომადგენლები (ვანო ვაშაყმაძე) და მაჟორიტარი დეპუტატი გიორგი თოიძე.
 ვულოცავთ ლიხაურელებს ამ გამარჯვებას.

სკანვორდი

				რუსთავი-2-ის წამყვანი						მზის ჩასვლა
		ფარდის ჩამოსაღები	სესხი			ქამარი სარგველი				
		გრა-მატიკული კეჭიერი			ცნობილი ინგლისელი მეცნიერი	მდინარე საქართველოში				
							უვარგისი			
		მომღერალ ქალთა ანსამბლი ლანჩხუთში	კოცონი							მეფის ან დედოფლის ამაღლა
										უტაქტო
			სასჯელი იარაღი			თმის საღებავი		ზღაპრული გმირი	არაფერი რო არ გაეგება	
	ნიჭიერებით გამორჩეული	დიდი გორა		ძიულოს ხალიჩა		საგლეჯი ვიზო კომედი		დასარგველი ინსტრუმენტი	... კარენინა	ხუთიანი ნარღში
	საკუთარ თვალში ვერ შესაძენევი		ღიას			ამერიკელი აბორიგენული გომე				
						ძღვენი				
	ცივი იარაღი				სუბტროპიკული მცენარე		ცარიელი ქაღალდი		ქალის სახელი	ანამის მწველი
		ფრანგი კლასიკოსი	არაბული ქვეყანა			ბოლოსწინა ასობეგრა	პირველი პირის ნაცვალსახელი		მე-5 ნოტი	

№ 37-ში გამოქვეყნებული სკანვორდის პასუხები:

სურათზე - გურამ თემიშვილი; მწუხრის შესახებ - უმე; წერილი - წიგნი; თხელი კანი - გარსი; ქალის სახელი - როქანა; ხელი ბაღაზი - თოვ; მამაკაცის სახელი - ირაკლი; პეპელა - ფარვანა; საბრძოლო იარაღი - კეტი; ადმინისტრაციული ერთეული - მუნიციპალიტეტი; ბამბის ქსოვილი - ნარმა; კურცხალი - ცრემლი; აბორიგენი ამერიკელი - ანკა; პირდაპირი - ლაივი; ეშხი - შარმა; ინგლისელი კლასიკოსი - თეკერე; სოფელი ფოთთან ახლოს - ვალაღი; მიზინი პურის ყანა - ოდოლეური; სოფელი ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში - შუმანდარი; საწვავი მერქანი - შემა; პატარა ყუთი - კოლოფი; მოლექსი - პოეტი; სამკურნალო ბოსტნეული - ნიორი; ქართველი წმინდანი - ილია; ტკბილეული - შოკოლადი; დაღესტნელი დიდებული - ნიინი; სია, ჩამონათვალი - დოსი; თბილისის ზღვის მკვიდრი მდინარე - იორი; ტბალები - აბი; ნამუსი - სინდისი; მუსიკალური ინსტრუმენტი - თარი; რუსი მსახიობი, თეატრისტი - რაიკინი; სოფელი სტეფანწმინდაში - კობი; ერთგება - ოსი; მოწონება - ივი; განსაზღვრული მარშრუტი - რეისი; ფლიპინების დელაქალაქი - მანილა.

გურიის სამედიცინო და კულტურული ტურიზმი

ურეკი

ურეკი თალასოთერაპიული (ზღვისბარა) სპა კურორტია. ურეკის ისტორია შორეულ წარსულში იწყება. იგი უძველესი დროიდან დასახლებული პუნქტი იყო მდინარე სუფსის შესართავთან, სადაც აღმოჩენილია შუა ბრინჯაოს ხანის განძები, რომელიც ძველი წელთაღრიცხვის XV-III-XVII საუკუნით თარიღდება. ასევე ზღვისპირა დიუნებში ნაპოვია გვიან ანტიკური ხანის ნივთების განძი, რომელიც შეიცავდა III საუკუნის დასასრულსა და IV საუკუნის დასაწყისის სამარხეულ ინვენტარს.

სახელწოდება ურეკის შესახებ არსებობს ლეგენდა, რომ ურეკი ნიშნავს ტყიან, გაუვალ ადგილს, სადაც მონადირეებს უჭირდათ ნადირობა.

1929-1930 წლებში ურეკში გაშენდა ციტრუსების მეურნეობა. 1944 წლებიდან დაიწყო მაგნეტიტის მოპოვება. მაგნეტიტი ნიშნავს მაგნეტიტური რკინის შემცველ სილას, რომლის დიდი საბადო არის მდინარე ნატანგისა და სუფსა შორის. აქედან წარმოდგება დასახლებული ადგილის სახელი. მაგნეტიტი მდებარეობს მდინარე კუჩხის ახლოს და სუფსა შორის, სიგრძე 2-2,5 კილომეტრია, სიგანე - 500-600 მეტრი. 1944 წელს დაიწყო მაგნეტიტის მოპოვება.

ბუნებრივი შემთხვევის წყალობით, ურეკი და მთელი მისი შემოგარენი შეიცვალა მას შემდეგ, რაც ურეკის ტყვეთა ბანაკში (1944 წლიდან აქ იყო გერმანულ ტყვეთა ბანაკი, ტყვეები ნიჩბებით ვაგონებში ყრიდნენ მაგნიტურ ქვიშას რუსთავის მეტალურგიული ქარხნისათვის) მოხვდა გერმანელი მეცნიერი ენრიხ ფონ ანდერე, რომელმაც მოახერხა თავისი სახელისა და რანგის დამალვა. ენრიხ ანდერეს ჰქონდა გულ-სისხლძარღვთა დაავადება და მძიმე ართრიტი ტანჯავდა. მან შეამჩნია, რომ დაავადებული ძროხები ცდილობდნენ სანაპიროზე მისულიყვნენ და მაგნიტურ ქვიშაში ჩაწოლილიყვნენ. ერისმა ცხოველებს მიბაძა და თვითონაც წვებოდა სილაში. გარკვეული დროის შემდეგ შეამჩნია, რომ ტკივილები თანდათან მოეხსნა. ამის შემდეგ გერმანელი არისტოკრატი სტალინს წერს წერილს (ანდერე მსუბუქი რეჟიმის ბანაკში იმყოფებოდა, რაც ნიშნავდა იმას, რომ სამხედრო ტყვეებს შეეძლოთ მოსახლეობასთან ურთიერთობა, ისინი თავიანთ ნაკეთობებს მოსახლეობას უცვლიდნენ პურსა და სხვა საკვებ პროდუქტებში). ფონ ანდერე წერილს აძლევს ბიჭს ბათუმ-მოსკოვის მატარებლის გამცილებლისათვის, წერილი

ხვდება სტალინთან. ერთი თვის შემდეგ ურეკში კრემლის უმაღლესი კომისია ჩამოდის

რა ეწერა წერილში? ერის ფონ ანდერე საბჭოთა სახელმწიფოს მეთაურს წერდა: საბჭოთა კავშირის მიერ მაგნიტური სილის მეტალურგიული კომბინატისათვის ნედლეულის სახით გამოყენება იგივეა, ბარაკები ოქროს უნიტაზით რომ აღჭურვოთ, რომ უნიკალური სილა, შავი-ზღვისპირეთის კლიმატურ პირობებთან ერთად, სსრ კავშირს საშუალებას აძლევს, ურეკში სრულიად განსაკუთრებული კურორტი შექმნას, რომლის მსგავსი მსოფლიოში არ არსებობს“.

1949 წელს მიღებულ იქნა საბჭოთა კავშირის მთავრობის დადგენილება. მიიღეს გადაწყვეტილება ფოთიდან ქობულეთამდე საკურორტო ზონის განვითარების თაობაზე. ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა თავიანთი საქმიანობის სფერო შეცვალეს და ბიჭვინთური (რელიქტური) ფიჭვების დარგვა დაიწყეს (შავი-ზღვისპირეთში ფიჭვის მხოლოდ ეს სახეობა იზრდება და ზღვის მარილიან ანაორთქლს უძლებს).

თვით მეცნიერის ერის ფონ ანდერეს ბედი ასე წარმართულა: 1949 წელს იგი სოხუმის ფიზიკა-ქიმიის დახურულ ინსტიტუტში გადაუყვანიათ, სადაც შეიღვზის სტალინური პრემია მიიღო თავისი ნაშრომებისათვის და 1957 წელს გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში გაუშვეს.

სტალინი გარდაიცვალა 1953 წელს. ზრუშკოვმა პროექტი დახურა. თუმცა ქობულეთსა და ურეკს გაუნართლა, რადგანაც ფიჭვები იზრდებოდა, სანაპიროსთან გზების მშენებლობა კი ვერ მოესწრო. ასე რომ, მოსახლეობა ხეობამდე ვერ მიდიოდა და არ შეეძლო მათი გაჩეხვა. ასე გაჩნდა 50-კილომეტრიანი ფიჭვის კორომი, რომელმაც უკვე ადამიანის მონაწილეობის გარეშე დაიწყო აღდგენა და განვითარება.

ზღვისპირა კურორტ ურეკს თავაღსანიო ადგილი უჭირავს ევროპის სამკურნალო და გამაჯანსაღებელ საზღვაო კურორტებს შორის თავისი უნიკალური და ერთადერთი განუმეორებელი სამედიცინო ფაქტორის გამო.

კურორტ ურეკის სამკურნალო ფაქტორების შესწავლა მრავალი წლის განმავლობაში ხორციელდებოდა. კვლევები მიმდინარეობდა პანსიონატ „მეგობრობის“ ბაზაზე, რომელსაც ხელმძღვანელობდა კურორტის ერთ-ერთი დამაარსებელი და მისი სამედიცინო ფაქტორების პირველი მკვლევარი ოზურგეთელი ნიკოლოზ ქარცივაძე.

ბუნების ისეთი სიმდიდრეები, როგორცაა ზღვა, მზე, მაგნიტური თვისებების მქონე ქვიშა, ურეკში შესანიშნავ პირობებს ქმნის დასვენებისა და მკურნალობისათვის. ურეკის დადებითი საკურორტო ფაქტორები გამოიყენება სხვადასხვა დაავადებათა სამკურნალოდ: გულ-სისხლძარღვთა სისტემის და პერიფერიული სისხლძარღვთა დაავადების, ცენტრალური ნერვიული სისტემის ფუნქციური დაავადების, საყრდენ-მაძიმავებელი აპარატის დაავადებების და სხვათა დროს. ამავე

დროს ურეკის სამკურნალო ფაქტორები გამოიყენება, როგორც მონადირეთა, ასევე ბავშვთა კონტიგენტისათვის.

ურეკში პირველი ეპიზოდური დაკვირვებები ჩატარდა 1963 წელს, ვ.თოხაძის, დ.ზოიძის, ვ. ვასაძის და სხვათა მიერ.

გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებაზე ურეკის საკურორტო ფაქტორების ზემოქმედების სისტემატური და მიზანდასახული შესწავლა 1977 წელს დაიწყო.

კურორტოლოგიისა და ფიზიოთერაპიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის და მისი ფილიალების თანამშრომლების მიერ დადგენილ იქნა საქართველოს სუბტროპიკული კლიმატის დადებითი გავლენა ჰიპერტონიული დაავადების, ათეროსკეროზის, გულის ქრონიკული იშემიური დაავადების, გულის მანკების მიმდინარეობაზე. აქედან გამომდინარე, ურეკის რბილი სუბტროპიკული კლიმატი შეიძლება ჩათვალოს გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებათა სამკურნალო ფაქტორად, რაც შეეხება ურეკის ქვიშის ზემოქმედებას ორგანიზმზე, კერძოდ, გულსისძარღვთა სისტემაზე, იგი განპირობებულია არა მარტო სითბური ეფექტით, არამედ მუდმივი მაგნიტური ველის მოქმედებითაც.

ჯანმრთელ, ჰიპერტონიული სნეულებით და კორონარული ათეროსკლეროზით დაავადებულ პირებზე კურორტ ურეკის ქვიშის აბაზანის მოქმედების შესწავლით გამოკვლეულია შემდეგი:

1. ქვიშის აბაზანის მიღების დროს და პროცედურის შემდეგ პრაქტიკულად ჯანმრთელ პირებში არტერიული წნევა ქვეითდება 5-10 მმ ვერც. წყ. სვეტ. ჰიპერტონიით დაავადებულებში-10-20 მმ. ვერც. წყ. სვ. 30 წუთის შემდეგ არტერიული წნევა საწყის დონეს უბრუნდება.
2. პულსი, როგორც წესი, წუთში 6-10 დარტყმით იშვიათდება როგორც ჯანმრთელ პირებში, ასევე დაავადებულებში, მაგრამ იშვიათ შემთხვევაში ადგილი აქვს პულსის გახშირებას 4-10 დარტყმით წუთში. პულსის სიხშირე საწყის დონეს 30 წუთის შემდეგ აღწევს.
3. ქვიშის აბაზანის მიღებისას და შემდეგ, სუნთქვის სიხშირე წუთში 2-4 სუნთქვით იშვიათდება.
4. ღოზირებული ქვიშის აბაზანის მიღების შემდეგ ჯანმრთელ პირებში ეგ ცვლილებას არ განიცდის. ათელესკლეროზით და ჰიპერტონიით დაავადებულ პირებში პროცედურის შემდეგ აღინიშნება მცირედ გამოხატული დადებითი ძვლები: სწორდება გულის რიტმი, უმჯობესდება გულის კუნთის ფუნქციური მდგომარეობა და კორონარული სის-ხლძარღვთა სისტემა.
5. ქვიშის აბაზანის შემდეგ თავის, გულმკერდის და ქვემო კიდურთა სიმეტრიულ წერტილებში კანის ტემპერატურა იცვლება (მცირდება თავის და გულმკერდის არემი, მატულობს ქვემო კიდურებზე, მცირდება ასიმეტრია, რომელიც ხშირად გვხვდება ჰიპერტონიული დაავადებისას). ეს მონაცემები მიგვითითებს ვეგეტატიური ნერვიული სისტემის ფუნქციური მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე.

როგორც სპეციალისტები წერენ, ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი დადებითი ძვლები უფრო გამოხატულია მკურნალობის კურსის დამთავრების შემდეგ, რომელიც მოიცავს 10-15 აბაზანას.

ურეკის განვითარებაზე მეტყვებს ის, რომ აშენდა დიდი სანატორიუმები „კოლხიდა“, „მთის ბროლი“, „მეგობრობა“ და სხვ.

1972 წელს საბჭოთა კავშირის ცკ-ს დადგენილებით კი მიიღეს საკავშირო ბანაკ „არტეკის“ ურეკში გადმოტანისა და უზარმაზარი ბავშვთა გამაჯანსაღებელი დაწესებულების შექმნის თაობაზე, რომლის პლაჟის სიგრძე 500 მეტრი იქნებოდა. ობიექტური თუ სუბიექტური მიზეზების გამო ეს პროექტი ვერ განხორციელდა.

შეკვეთილი

შეკვეთილი საკურორტო ადგილია (ზღვის სპა).

სიტყვა სპა კურორტოლოგიაში ნიშნავს სამკურნალო მინერალურ წყლებზე დაფუძნებულ კურორტს, სადაც ძირითადი სამკურნალო ფაქტორი წყალია. შეკვეთილი დასავლეთ საქართველოს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სავაჭრო პუნქტი იყო მე-18 საუკუნის განმავლობაში. 1813 წელს გურიის უკანასკნელმა მთავარმა მამია V გურიელმა, საქართველოს მთავარმართებლის ნიკოლავის რტიშჩევის რჩევით, წმინდა ნიკოლოზის სახელობის ციხე ააგო. ციხე მდებარეობდა მდინარეების - ნატანების და ჩოლოქის ზღვაში შესართავთან.

დღეს საკურორტო ადგილ შეკვეთილის გეოგრაფიული მდებარეობა ასეთია: შავი ზღვის ზოლი, კოლხეთის დაბლობის დასავლეთი ნაწილი. სიმაღლე ზღვის დონიდან - 2-6 მეტრი. რელიეფი - ვაკე, კლიმატი - სუბტროპიკული, ზამთარი - რბილი, უთოვლო, ზაფხული - ძალიან თბილი, ნოტიო, აგვისტოს საშუალო ტემპერატურა - 22,6 გრადუსი, ნალექების წლიური რაოდენობა - 2096 მმ. ჰაერის საშუალო ტენიანობა - 78%. მზის ნათების ხანგრძლიობა - წელიწადში 2000 საათი. ფლორა - ფიჭვნარი.

ბუნებრივი სამკურნალო ფაქტორები: ზღვისპირა ნოტიო სუბტროპიკული ჰავა, ზღვის წყალი, პლაჟის ქვიშა.

მკურნალობის სახეობები: თალასოთერაპია (ჰაერისა და მზის აბაზანები, ბანაობა ზღვაში და სხვა, მაგნეტიტური ქვიშის აბაზანები.

სამკურნალო თვისებები: გულ-სისხლძარღვთა, ნერვიული სისტემის ფუნქციური დაავადებები, მკურნალო ანემია, რაქიტი, პერიფერიული ნერვი-

ული სისტემისა და სახსრების დაავადებები.

წელს ურეკსა და შეკვეთილში ასი ათასზე მეტი დამსვენებელი ისვენებდა.

გრიგოლეთი

გრიგოლეთი ისტორიული ადგილია. იგი ჩოჩხათის სამოურაოში შედიოდა. XVIII საუკუნის 10-იან წლებში გიორგი IV გურიელმა წყალობის წიგნით ბეჟია, მამუკა და პეპე თავართქილაძეებს უბოძა გრიგოლეთის მებაჟეობა. გიორგი III გურიელის დროს 1784 წელს მდინარე სუფსის მარცხენა მხარე საბატონიშვილოდ გამოეყო ვახტანგ III გურიელს. ვახტანგისა და შემდეგ მისი შვილის დავითის იყო ნავების საბაჟო შემოსავალი გრიგოლეთსა და მალთაყვაში. 1841 წლის 20-23 აგვისტოს გრიგოლეთში, დედაბერას წყლებთან გაიმართა ბრძოლა გურულ აჯანყებულებსა და ოდიშის სამთავროს მილიციას შორის, რომელსაც დავით დადიანი მეთაურობდა. ბრძოლა გურულთა გამარჯვებით დამთავრდა. სწორედ ამ ბრძოლის შემდეგ გურულებმა ხელთ იგდეს მეფე ერეკლე II-ის ცნობილი ხმალი წარწერით, რომელიც წლების მანძილზე ოზურგეთის ისტორიულ მუზეუმში ინახებოდა, შემდეგ იგი, ჩვენა დასაწყობდა, გადასცეს თელავის მუზეუმს.

1886 წელს გრიგოლეთში არქეოლოგიურ გათხრებს აწარმოებდა ფრანგი არქეოლოგი ჟან შურიე. საბჭოთა პერიოდში გრიგოლეთი ცნობილი იყო თევზის მეურნეობით.

გრიგოლეთი ზღვის სპა კურორტია, მდებარეობს ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტში - შავი ზღვის სანაპირო ზოლი, კოლხეთის დაბლობის დასავლეთი ნაწილი. ზღვის სანაპირო ზოლი წარმოადგენს სამკურნალო თვისებების მქონე მაგნეტიტური ქვიშის პლაჟს. მკურნალობის სახეობები: თალასოთერაპია (ჰაერისა და მზის აბაზანები, ბანაობა ზღვაში, და სხვა), მაგნიტური ქვიშის აბაზანები.

სამკურნალო ჩვენებები: სუნთქვის ორგანოების არატუბერკულოზური ხასიათის დაავადებები, გულსისხლძარღვთა, ნერვიული სისტემის ფუნქციური დაავადებები, მკურნალო ანემია, რაქიტი, ბრონქოპულმონალური ლიმფადენიტი, პერიფერიული ნერვიული სისტემის და სახსრების დაავადებები.

ურეკი, მაგნეტიტი, შეკვეთილი და გრიგოლეთი, ისე, როგორც საქართველოს სხვა საზღვაო კურორტები, შავი ზღვის მარგალიტებია.

მანანა ლოიაძე

ოზურგეთის სამუზეუმი გაერთიანების ფონდების მთავარი მკვლევ.

სალომე ზურაბიშვილი „ერთად საქართველოსათვის“ №48

წინაპრები

მშობლები: ზინა კელია და ლევან ზურაბიშვილი

დავობადე პარიზში, 1952 წლის 18 მარტს, ქართველი ემიგრანტების - ლევან ზურაბიშვილისა და ზინა კელიას ოჯახში, სადაც მაგიდას ჩემი დიდი ბაბუის, ნიკო ნიკოლაძის ფოტო ამშვენებდა, როგორც

შესხენება მიწის და სამშობლოს ყივილისა. ამ ფოტოს და ქართული გარემოს გამო, არასოდეს მიგრძენია თავი სამშობლოსგან მოწყვეტილად. ყოველთვის ვიცოდი, რომ ერთ დღეს აუცილებლად

დავბრუნდებოდი საქართველოში, დამოუკიდებელ, თავისუფალ ქვეყანაში და ავიხდენდი ოცნებას.

ჩემს წინაპრებს, როგორც მამის, ისე დედის მხრიდან, საფრანგეთში მოუწიათ ემიგრირება. ბაბუაჩემი, დედის მხრიდან, მეღქისედეკ კელია, სამეგრელოში დაიბადა. კედლების მთელი ოჯახი ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის სამსახურში იღვა. მეღქისედეკი კი დამოუკიდებელი საქართველოს უშიშროების სამსახურში მსახურობდა. მეორე ბაბუა, ვანო ზურაბიშვილი, დამოუკიდებელი საქართველოს სენატის წევრი იყო. დამოუკიდებლობის წლების განმავლობაში ყველა ინიციატივაში მონაწილეობდა, რადგან თვლიდა, რომ „არც ერთი ქარ-

თველი, რომელსაც ეროვნული თვითშეგნება გააჩნია, უსაქმოდ არ უნდა დარჩეს“.

დაახლოებით ორი ათწლეული, მამაჩემი პარიზში ქართულ სათვისტომოს თავმჯდომარეობდა. მის საბუთში ეწერა „წარმომხმარებელი ქართველი“. მან, უფროს ძმასთან

ერთად, დააარსა პარიზის წმინდა ნინოს ქართული მართლმადიდებლური ეკლესია, მისი დახმარებით დაარსდა პენსიონერების ქართულ-უკრაინული სახლი, დაწესდა საქართველოს დამოუკიდებლობის დღის და სადღესასწაულო თარიღების აღნიშვნა.

დიდი ბაბუა - ნიკო ნიკოლაძე

ბუბა - მიხეილ კეღია, ქართული მინდორი

ფასიანი პოლიტიკური რეკლამა

საჭადრაკო ღონისძიებებით დატვირთული უმოღბოება

ტმსტ პარტია თინაშვილი და გურიის გუბერნატორის შორის

მიმდინარე წელი, როგორც არასდროს საჭადრაკო ღონისძიებებით მდიდარი გამოდგა არა მარტო ქვეყნის მასშტაბით, არამედ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში და ზოგადად გურიაში. გასაკვირი არაა, რომ აღნიშნულზე დიდი გავლენა მოახდინა საქართველოში პირველად მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადის ჩატარებამ და მისგან გამომდინარე დაგეგმილმა საჭადრაკო ღონისძიებების რესპუბლიკურმა და ადგილობრივმა კალენდარმა.

ოზურგეთში განსაკუთრებული საჭადრაკო აქტივობები შემოდგომის პირველი დღეებიდანვე დაიწყო, როცა 7 სექტემბერს ჩვენ ქალაქს ლეგენდარული მოჭადრაკეები ნონა გაფრინ-დაშვილი, ნანა იოსელიანი და ვია ვიორაძე ეწვივნენ, რომლებიც „ნონას ოასთან“ ერთად საქართველოს რეგიონებს სტუმრობდნენ. ეს დიდებული შეხვედრა ფართოდ გაშუქდა მასმედიის საშუალებებით, ამიტომ დავამატებ მხოლოდ იმას, რომ სტუმრები ადგილობრივი დარჩა არამარტო გურულების დახვედრით, არამედ იმ ასაღებარდა მოჭადრაკეების თამაშის დონით, რომლებთანაც ერთდროული სეანსი

ტობას და ყაიფში შემთხვევითი

სტურუამ და მარიამ ჩხაიძე, 10 წლამდე - თენგიზ თითქი და მარიამ სარიშვილი.

გურიის ჭადრაკის ფედერაციის თაოსნობით 14-19 სექტემბერს ქ. ოზურგეთში ჩატარდა გურიის საჯარო სკოლებში და

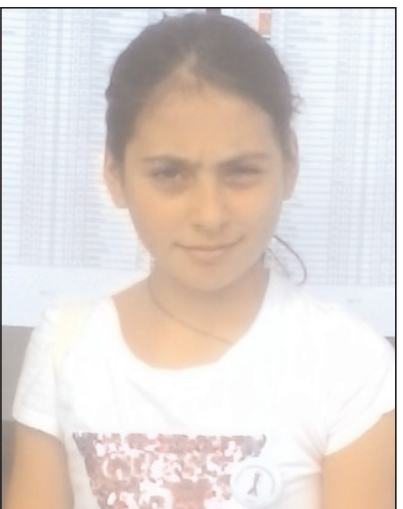
სპორტულ დაწესებულებებში მოღვაწე ჭადრაკის მწვრთნელ-პედაგოგთა 5 დღიანი ტრენინგი, რომელსაც უძღვებოდა სპეციალური პროგრამით მოწვეული საერთაშორისო ოლიმპიური, საქართველოს მოჭადრაკეთა ოლიმპიური გუნდის მწვრთნელი ლამა ჯანაგაძე. ტრენინგით შესაბამისი მომზადება გაიარა 17 პირამატი შორის: ჩოსტაურიდან 2-მა, ლანჩხუთიდან 4-მა, ხოლო ოზურგეთიდან 11-მა მასწავლებელმა. უნდა ითქვას, რომ საჯარო სკოლებში მომუშავე ჭადრაკის მასწავლებელთა მომზადების დონე უზღვევს შემთხვევაში ძალიან არასაკმარისად, რაც გამოვლინდა კიდევ გაზაფხულზე ჩატარებულ მუნიციპალიტეტის გუნდურ სასკოლო პირველობაზე.

28-30 ოქტომბერს ქ. ბათუმში ჩატარდა მოსწავლეთა შორის საქართველოს რეგიონთაშორისო გუნდური პირველობა, რომელშიც ქვეყნის ყველა რეგიონი დასახლებულ მონაწილეობას. მდლობას ვუძღვით ორგანიზატორებს, რომ ეს ჩემპიონატი ბათუმში მიმდინარე მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადის დაძვინება და ამასთან ერთად ჩვენს მოჭადრაკეებს საშუალება მისცა ახლოს ენახა მსოფლიო საჭადრაკო ვლიტის წარმომადგენლები და მათი მიმდინარე პარტიები. საქართველოს პირველობაზე გურიის გუნდის მონაწილეობა ნამდვილად შეძლებს დადებითად შეფასდეს. რომ არა აფხაზეთთან და შვედ ქართლთან მოგებული მატჩების გაყაიძება, სუთუელში გარანტირებულად ვსდებოდით. თუმცა სუთი რეგიონის უკან ჩამოტოვებაც არა ურიგო შედეგი. სამგურთოდ ინდივიდუალურ ჩათვლებში საქართველოს ჩემპიონობა და ოქროს მედალი მოიპოვა 12 წლის მარიამ ჩხაიძე, რომელმაც 11 შესაძლებლობიდან 9 ქულა დააგროვა. მეორე შედეგი აჩვენა 10 წლიანებში მთასარზე 9 წლის თენგიზ თითქი, რომელმაც ერთერთ მოგებულ პარტიაში,

რომელიც ორმხრივ ცაიტნოტში მიმდინარეობდა დროზე კონტროლი მოახდინა და ვრცელის მედლისათვის საჭირო ქულა დაკარგა. კარგი შედეგი აჩვენა ლანჩხუთელმა ქეთევან კლასნიამ და მარიამ სარიშვილმა, რომლებმაც ქულების ნახევარზე მეტი აიღეს. რესპუბლიკის მასშტაბით მიმდინარე სპორტული კვირულის ფარგლებში 28-29 სექტემბერს ოზურგეთის საჭადრაკო კლუბში ჩატარდა მოსწავლეთა შორის მუნიციპალური ტურნირი ჭადრაკში, რომელშიც 14 ასაღებარდა ჩართო. პირველი ადგილი 9,5 ქულით ლუკა დლორტმა დაიკავა, მეორე ადგილზე 8,5 ქულით 10 წლის თაყო ასათიანი გავიდა, ხოლო მესამეზე მარინ დლორტი.

2 ოქტომბერს შშმ პირთათვის ოზურგეთის სპორტის სასახლეში სხვადასხვა სპორტულ სახეობებში გამართულ რეგიონალურ პირველობებზე წარმოდგენილი იქნა ჭადრაკის მოყვარულებიც, სადაც რვა მონაწილეს შორის თავი გამოიჩინეს საბა გარლოსანიძე, მათაშვილი ჭანაყია და დავით კერკელიძე. შეგვიძლება ორგანიზებული იყო შშმ გურიის რეგიონალური საჭადრაკო-ჭოლო ასოციაციის (თავმჯდომარე რომან ლომაძე) მერ, რომელმაც ჩართული იყო ოზურგეთის საჭადრაკო კლუბიც.

4 ოქტომბერს კი, ოზურგეთის პედაგოგთა და მეცნიერთა გაერთიანებული პროექტ-ემორული ორგანიზაციის (თავმჯდომარე რ. გოგუაძე) თაოსნობით 2 საჯარო სკოლაში ჩატარდა მუნიციპალური საჭადრაკო ჩემპიონატი პედაგოგთა შორის, რომელშიც საჯარო სკოლებიდან 12 მასწავლებელი იყო ჩართული. მამაკაცთა შორის პირველი ადგილი 2 საჯარო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელმა ანგელი სარჯველაძემ დაიკავა. მეორეზე შრომის საჯარო სკოლის პედაგოგი დავით ბოლქვაძე გავიდა, ხოლო მესამეზე - ასკანელი აქესენტი ქუთათელაძე. ქალთა შორის კი საუკეთესო შედეგები აჩვენა იამზე

საქართველოს ჩემპიონი მარიამ ჩხაიძე

დლორტმა (ასკანა) და მაცკნეთის საჯარო სკოლის პედაგოგებმა დავით რიყაშვილმა და ნინო ტულიძემ.

წლის ბოლომდე კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი და საინტერესო საჭადრაკო ღონისძიებებია ჩასატარებელი, რომელთა შორის აღსანიშნავია ოქტომბერ-ნოემბერში ოზურგეთის 2018 წლის მუნიციპალური ჩემპიონატი დიდებში და პატარებში, შემდეგ რეგიონ 23-ე გურიის რეგიონალური ჩემპიონატი, ხოლო ნოემბერში გურიის მოჭადრაკეთა ნაკრები მონაწილეობას მიიღებს საქართველოს რეგიონთაშორისო ჩემპიონატში. დეკემბერში კი დაგეგმილია გურიის თასის გათამაშება.

ასე, რომ საჭადრაკო სეზონის დასრულებამდე ჭადრაკის მოყვარულები ბევრი საინტერესო ასპარეზობის მოწვევას განხვდებიან.

ზურაბ ანდლუქაძე, გურიის ჭადრაკის ფედერაციის ხელმძღვანელი

7 დღის ამინდის პროგნოზი

მზიანი
+14+26
8 ოქტომბერი
ორშაბათი

მზიანი
ღრუბლიანი
+14+22
9 ოქტომბერი
სამშაბათი

მზიანი
ღრუბლიანი
+13+22
10 ოქტომბერი
ოთხშაბათი

მზიანი
ღრუბლიანი
+14+25
11 ოქტომბერი
ხუთშაბათი

მზიანი
ღრუბლიანი
+15+22
12 ოქტომბერი
პარასკევი

მზიანი
ღრუბლიანი
+15+21
13 ოქტომბერი
შაბათი

მზიანი
ღრუბლიანი
+15+22
14 ოქტომბერი
კვირა